

KANDIDAT

9101

PRØVE

JU-406 1 Selskapsrett og annen forretningsjuss

Emnekode	JU-406
Vurderingsform	Skriftlig eksamen
Starttid	07.10.2016 09:00
Sluttid	07.10.2016 13:00
Sensurfrist	28.10.2016 02:00
PDF opprettet	25.02.2019 10:04
Opprettet av	Rebecca Stride

1 JU-406, forside

Emnekode: JU-406

Emnenavn: Selskapsrett og annen forretningsjuss

Dato: 7. oktober 2016

Varighet: 4 timer

Tillatte hjelpemidler:

Norges lover og andre ukommenterte lovsamlinger, særtrykk av lover og forskrifter

Merknader:

Oppgavesett består av 6 spørsmål, noen med delspørsmål. Alle spørsmål og delspørsmål skal besvares.

Er oppgaven uklar, må du selv ta nødvendige forutsetninger.

Det forekommer av og til spørsmål om bruk av eksamensbesvarelser til undervisnings- og læringsformål. Universitetet trenger kandidatens tillatelse til at besvarelsen kan benyttes til dette. Besvarelsen vil være anonym.

Tillater du at din eksamensbesvarelse blir brukt til slikt formål?

Ja

Nei

Riktig. 1 av 1 poeng.

2 JU-406, oppgave 1

Hydraulikk AS (også kalt HAS) hadde spesialisert seg på produksjon av hydrauliske komponenter som blant annet ble brukt i forskjellig utstyr i store fiskebåter, offshoreskip og andre spesialiserte fartøyer. I selskapets vedtekter var selskapets virksomhet bestemt å være «produksjon av industrikomponenter og virksomhet som står i forbindelse med dette». Nesten hele produksjonen til HAS ble levert til et skipsverft – Lillevik Slipp og Mekaniske Verksted AS (også kalt LSAS).

HAS var etablert for mer enn 30 år siden av Jan Johansen. Han eide fortsatt 60 % av aksjene i selskapet. Hans to barn – Lars og Line – eide hver 20 % av aksjene. Aksjekapitalen i selskapet var i vedtektene bestemt å være kr. 200.000 og aksjenes pålydende kr. 1.000. Både Lars og Line arbeidet i bedriften – Lars som økonomisjef og Line som produksjonssjef. Jan var fortsatt daglig leder. For øvrig arbeidet det 10 personer i HAS. Styret besto av Jan, Lars og Line med Jan som styreleder.

Lillevik Slipp og Mekaniske Verksted AS (LSAS) var med 150 ansatte en «hjørnestensbedrift» i Lillevik. De største aksjonærene i selskapet var familiene Hvidfeldt og Rosendal. Dette var familier som gjennom mange 10-år hadde vært engasjert i flere forretningsvirksomheter i Lillevik. Familien Hvidfeldt eide nå 25 % av aksjene, og familien Rosendal eide 50 %, mens de ansatte eide de resterende 25 %. Pål Rosendal var daglig leder i selskapet. Han hadde også fullmakt fra familien til å disponere over familiens aksjer i selskapet. Pål var samboer med Line.

HAS eide den faste eiendommen hvor virksomheten ble drevet fra. Eiendommen besto av 10 mål tomt, verkstedlokale og en mindre administrasjonsbygning. Til eiendommen hørte en 50 m lang brygge hvor også større skip kunne fortøye. Eiendommen var taksert til kr. 5 millioner.

I et styremøte foreslo Jan at eiendommen skulle skilles ut i et eget selskap, slik at den ble «skjermet» i tilfelle driften av HAS utviklet seg negativt. På den tiden hadde det oppstått spekulasjoner i media om lavere oljepris i fremtiden.

Spørsmål 1.

- a. Redegjør kort for hvordan eiendommen kan skilles ut i eget selskap?
- b. Hvilket selskapsorgan må treffe beslutning om slik utskillelse, og med hvilket flertall må beslutningen treffes?
- c. Hvilke dokumenter må utarbeides i forbindelse med utskillelsen?

Skriv ditt svar her...

a.

Problemstillingen i denne oppgaven blir om eiendommen kan skilles ut av selskapet.

Det rettslige grunnlaget for å besvare denne problemstillingen vil i hovedsak finnes i Aksjeloven av 13. Juni 1997 nr 44. Mer spesifikt vil asl § 14-1 og 14-2 bli benyttet for å løse oppgaven.

Av faktum kommer det frem at Jan ønsker å skille ut eiendommen hvor virksomheten er drevet fra i et eget selskap. Ved å skille ut eiendeler vil det føre til en fisjon. Reglene for dette finner vi i aksjelovens kapittel 14. Kapittel 14 kommer til anvendelse når selskapet som er undergitt dette kapitlet, aksjeselskap, jf asl § 14-1, når eiendeler skal fordeles på et overtakende selskap, jf asl § 14-2 første ledd.

I dette tilfellet ønsker Jan kun å skille ut eiendommen, som er en eiendel i HAS, ut i ett selskap, han vil derfor treffes av reglene i kapittel 14 om fisjonering av selskaper. Selskapet må da foreta seg en omfordeling av eiendelene. Med andre ord så skal altså eiendommen fordeles på det nye selskapet, mens det resterende av eiendelene i HAS skal fremdeles være under deres kontroll. HAS vil bli det overdragende selskapet, mens det nye selskapet vil bli betegnet som det overtakende.

Svar på spørsmålet blir derfor at ved fisjonering kan eiendommen skilles ut i et eget selskap.

b.

Problemstillingen i denne oppgaven blir hvilket selskap som må treffe beslutning om fisjon for at denne skal være gyldig.

Rettslig grunnlag finner vi i Aksjeloven av 13. Juni 1997 nr 44. Mer spesifikt vil asl § 14-3, 14-6 og 5-18 bli brukt for å løse oppgaven.

Selskapet som skal deles følger reglene i aksjelovens kapittel 14, asl § 14-4 til 14-11, jf § asl § 14-3 første ledd. Dersom selskapet ønskes fisjonert må de følge denne lovgivningen. Det følger av asl § 14-6 at beslutning om fisjonering må tas av generalforsamlingen med flertall for vedtektsendring. Flertallsbestemmelsen for vedtektsendring finner vi i asl § 5-18. Denne sier at for at generalforsamlingen skal kunne treffe beslutning om vedtektsendring kreves 2/3 flertall, jf 5-18 første ledd.

Det fremkommer av faktum at Jan selv eier 60% av aksjene og resterende er fordelt på hans to barn, Lars og Line, med 20 % hver. Disse tre utgjør generalforsamlingen. Jan kan derfor alene ikke treffe beslutning om fisjoneringen. Jan må ha støtte fra ett av sine bar for gjennomføringen. Dersom dette blir tilfellet vil de ha 80% som stemmer for og beslutningen kan treffes. Dersom dette ikke oppnås vil vedtaket ikke kunne fattes og fisjoneringen ikke finne sted, jf asl § 14-6.

Svar på oppgaven blir at generalforsamlingen kan fatte beslutning om fisjonering.

c.

Styret skal ved fisjon utarbeide og undertegne en fisjonsplan som minst inneholde plan for innhold iht § 13-6, samt fordelingen av eiendeler og rettigheter på selskapene som deltar i fisjonen og fordeling av aksjer, jf asl § 14-4 første ledd.

Videre skal det også utarbeides de dokumenter som kreves etter lovene om fusjonering asl § 13-7 til 13-12, jf asl § 14-4 tredje ledd. Her skal det blant annet vedlegges vedteket for det overtakende selskapet, rapport om fisjoneringen og redegjørelse for fisjoneringen.

Ved stiftelse av nytt selskap skal det også utarbeides et stiftelsesdokument for det nye selskapet. Dette skal følgelig utarbeides etter de generelle reglene for stiftelse i asl § 2-1 flg, jf asl § 13-7 annet ledd.

Rapport om fisjonering skal styret utarbeide etter at fisjonsplanen er ferdig. Rapporten skal inneholde redegjørelse for forslaget og begrunnelsen for fisjoneringen og betydningen for de ansatte i selskapet, jf asl § 13-9.

Svar på spørsmålet blir derfor at styret må utarbeide en fisjonsplan, samt de dokumenter som kreves av lovgivningen i asl § 13-7 til 13-12, jf asl § 14-4.

Besvart.

3 Oppgave 2

Forutsett at eiendommen ble skilt ut fra HAS, og selskapet Eiendom AS ble etablert med en samlet aksjekapital på kr. 100.000 fordelt med 60 % på Jan og 20 % hver på Lars og Line. Eiendom AS ble registrert i foretaksregisteret 15. februar 2012.

Jan ønsket å trekke seg tilbake fra den daglige drift av Hydraulikk AS. I den forbindelse ville han foreslå at aksjekapitalen i selskapet skulle økes med kr 200.000, og at Line skulle ha rett til å tegne seg for samtlige aksjer. Deretter ville han overføre sine aksjer i HAS til Lars og Line med like deler. Bakgrunnen for forslaget om å øke aksjekapitalen og Lines fortrinnsrett til å tegne de nye aksjene, var at Jan mente at Line var den av barna som var best egnet til å videreføre Hydraulikk AS. Lars protesterte på dette og mente at han hadde rett til å tegne seg for like mange aksjer som Line. Han mente også at Jans forslag (ønske) ville være en forskjellsbehandling av ham og Line, som ville gi Line en urimelig fordel på hans bekostning som aksjonær i selskapet. Lars mente også at den reelle pris av aksjene ville være minst det tredobbelte av pålydende kurs, noe som ytterligere ville forsterke urimeligheten i Jans forslag.

Spørsmål 2.

- Hvilket selskapsorgan må treffe beslutning om forhøyelse av aksjekapitalen i HAS.
- Hvilket flertall kreves for å tilsidesette Lars' fortrinnsrett til å tegne aksjer i HAS?
- Vil en tilsidesettelse av Lars' fortrinnsrett til å tegne aksjer, innebære at Line får en urimelig fordel på bekostning av Lars som aksjonær i selskapet?

Skriv ditt svar her...

a.

Problemstillingen i denne oppgaven blir hvilket selskapsorgan som kan fatte beslutning om kapitalforhøyelse.

Denne problemstillingen besvares av Aksjeloven av 13. Juni 1997 nr 44. Mer spesifikt vil §§ 2-2 10-1, 10-3 og 5-18 bli brukt.

Det følger av asl § 10-1 at det er generalforsamlingen som skal fatte beslutning ved forslag om kapitalforhøyelse, jf lovens første ledd. Forslag til beslutningen om kapitalforhøyelse skal fremsette av styret, jf asl § 10-3.

Jan ønsker i dette tilfellet at aksjekapitalen skal økes med 200,000. Dette vil føre til en økning av aksjekapitalen fra 200,000 til 400,000 kroner. Det er minstekrav til at vedtektene for aksjeselskaper skal inneholde størrelsen på selskapets aksjekapital, jf asl § 2-2 første ledd nr 4. En økning i aksjekapitalens størrelse vil derfor utløse en vedtektsendring. Det er generalforsamlingen som skal treffe beslutning angående

endring av vedtektene, jf § 5-18 med 2/3 flertall. Dette gjelder derfor også for kapitalforhøyelse, jf asl § 10-1 første ledd.

Det fremkommer ikke av faktum at det er blitt foretatt noen avstemming om forslaget til øking av aksjekapitalen, men slik faktum er lagt frem antar jeg at både Jan, som fremmet forslaget, og Line vil stemme for øking av aksjekapitalen. Med bakgrunn i dette vil de få flertall for vedtektsendring med 80% og kan derfor fatte beslutning.

Svar på problemstillingen er at det er generalforsamlingen som skal fatte beslutning om kapitalforhøyelse.

b.

Problemstillingen her er hvilket flertallskrav som kreves for at fortrinnsretten til Lars kan tilsidesettes.

Det rettslige grunnlaget finner vi i Aksjeloven av 13. Juni 1997 nr 44. Mer spesifikt asl § 10-4 og 10-5, 5-18 bli brukt.

Hovedregelen for fortrinnsretten ved kapitalforhøyelse er at de eksisterende aksjeiere har rett til å tegne seg for ønskede aksjer i samme forhold som det de allerede har i selskapet, jf asl § 10-4 første ledd. Dette kan ikke uten videre bli tilsidesatt i vedtekter, jf asl § 10-4 annet ledd. Dersom fortrinnsretten ønskes å tilsidesettes må dette besluttes på generalforsamlingen med stemmeflertall som for vedtektsendring, jf asl § 10-5. Flertall for vedtektsendring følger av ask § 5-18 og krever at flertallet er minst 2/3, jf lovens første ledd.

Av faktum fremkommer det at Jan ønsker at Line skal kunne få tegne seg for alle aksjene i selskapet ved kapitalforhøyelsen på 200,000 kroner. Dersom Jan og Line ønsker å tilsidesette fortrinnsretten til Lars, kan de gjøre dette ved å fremme forslaget og stemme ved generalforsamling. I deres tilfelle, vil de kunne oppnå 2/3 flertall med 80% som gir nok stemmer til å fatte beslutning om tilsidesettelsen, jf asl § 10-5.

Svaret på oppgaven blir at det kreves 2/3 flertall for å treffe beslutning om tilsidesettelse av en aksjeeiers fortrinnsrett.

c.

Problemstillingen i denne oppgaven er om det faktisk er rettslig adgang til å tilsidesette fortrinnsretten til Lars.

Problemstillingen i denne oppgaven besvares av Aksjeloven av 13. Juni 1997 nr 44. Mer spesifikt vil asl § 10-4, 10-5, 5-18, 5-21

Av besvarelsene i a og b har vi kommet frem til at det er generalforsamlingen som kan treffe beslutning om tilsidesettelse av fortrinnsretten med stemmeflertal på 2/3.

Det fremkommer av faktum at Jan ønsker at kun Line skal kunne tegne seg for aksjene, dette fører til at Jan ønsker å tilsidesette fortrinnsretten til Lars. Videre vil Jan tre ut av selskapet og fordele sine aksjer likt på Line og Lars. Ettersom at denne fordelingen er lik, vil den ikke bli drøftet noe mer i denne oppgaven.

Lars på sin side bestrider tilsidesettelsen av fortrinnsretten og mener for det første at han har rett til å tegne seg for like mange aksjer som Line, samt at en slik tilsidesettelse vil føre til at det i stor grad ubegunstiger han som aksjeeier.

Dersom man ser bort i fra tilsidesettelse i den første begrunnelsen til Lars, vil han ha lovhemlet fortrinnsrett til å kunne tegne aksjer i selskapet, asl § 10-4. Denne fortrinnsretten er dog begrenset til hans eksisterende eierforhold i selskapet på 20 %. Videre kan han tegne seg for aksjer i selskapet dersom de resterende fortrinnsrettene ikke er fullt utnyttet. Lars har altså krav på å kunne tegne seg for 20 % av aksjene.

For det andre mener Lars at forskjellsbehandlingen av han og Line ubegunstiger han

som aksjeier. Det følger av § 10-5 at generalforsamling med flertall som for vedtektsendring kan tilsidesette fortrinnsretten. Videre er generalforsamlingens myndighet begrenset til at det ikke må tas noen beslutning som er egnet til å gi visse aksjeeiere fordel på bekostning av andre aksjonærer, jf asl § 5-21.

Dersom kapitalforhøyelsen og tilsidesettelsen av fortrinnsretten til Lars blir gjennomført vil dette føre til at fordelingen av aksjer blir 300 aksjer til Line og 100 aksjer til Lars. Line har derfor en såpass stor slagkraft på generalforsamlingen at Lars sin stemme i utgangspunktet ikke vil telle ved avstemming.

Ettersom at forskjellen mellom eierforholdet til Lars og Line er så stor vil dette være til stor ulempe for Lars og tilsidesettelsen av fortrinnsretten til Lars vil bli berørt av myndighetsmisbruk reglene i 5-21.

Det er verdt at årsaken til denne fordelingen er at Jan mener Line vil være den best egnete til å drive selskapet fremover. Det kan med bakgrunn av dette sies at fordelingen i seg selv vil være til det beste for selskapet over lengre sikt og at annen fordeling ville i seg selv gå på bekostning av selskapet. Dette virker dog litt søkt. Jans begrunnelse for tilsidesettelse av fortrinnsretten vil derfor forkastes.

Konklusjonen blir at en slik fordeling av aksjene vil skape en urimelig fordel for Line på bekostning av Lars.

Besvart.

4 Oppgave 3

Forutsett at Line tegnet seg for samtlige nye aksjer i forbindelse med kapitalutvidelsen og at Line og Lars overtok like deler av farens aksjer i HAS. Etter dette fratrådte Lars som styremedlem i HAS, og som nytt medlem av styret kom inn Ole Bolle. Ole drev eget økonomisk rådgivningsfirma, og ett av forretningsområdene hans var å påta seg styreverv. Ole ble også valgt som styreleder.

HAS hadde i alle år gått med overskudd, og hadde en likviditetsbeholdning på kr. 3 millioner som bankinnskudd.

Knapstad Shipping ASA – som var notert på Oslo Børs - (også kalt Knapstad) - hadde bygget flere båter ved Lillevik Slipp og Mekaniske Verksted AS. I en uformell samtale med Pål foreslo administrerende direktør i Knapstad, at selskapet skulle overta familien Rosendals aksjer i LSAS. Planen til Knapstad var å overta alle aksjene i Lillevik Slipp og Mekaniske Verksted AS. Direktøren mente at dette ville være en strategisk viktig investering, som markedet ville ta godt imot. Direktøren mente at aksjekursen i Knapstad ville stige straks det ble kjent at Knapstad var i ferd med å kjøpe seg opp i Lillevik Slipp og Mekaniske Verksted AS. Pål svarte at dette skulle han ta opp i «familierådet» før han tok endelig standpunkt til forslaget, men han syntes prisen som direktøren hadde foreslått for overtakelse av aksjene i LSAS, var svært god.

Da Pål kom hjem den dagen, fortalte han Line om samtalen med direktøren i Knapstad. Pål mente at familien Rosendal ville selge sine aksjer i LSAS til Knapstad.

Uken etter var det styremøte i HAS, og der foreslo Line at HAS skulle bruke hele likviditetsbeholdningen på kr. 3 millioner til å kjøpe aksjer i Knapstad. Styreleder Ole var enig i forslaget, men Jan var imot. For det første mente han at kjøp av aksjer var utenfor selskapets virksomhet etter vedtektene. Jan mente også at kjøp av aksjer i Knapstad basert på opplysningene Line hadde fått av Pål, vill være misbruk av innsideinformasjon. Jan mente også at Pål hadde brutt reglene om taushetsplikt i forhold til opplysninger om innsideinformasjon.

Spørsmål 3.

- Vil kjøp av aksjer i Knapstad Shipping ASA var i strid med vedtektene til Hydraulikk AS?
- Vil kjøp av aksjer i Knapstad Shipping ASA være misbruk av innsideinformasjon?
- Har Pål brutt reglene om taushetsplikt i forhold til innsideinformasjon?

Skriv ditt svar her...

a.

Problemstillingen i denne oppgaven blir om kjøp av aksjer i Knapstad Shipping vil falle utenfor selskapets virksomhet som er skrevet i vedtektene.

Det rettslige grunnlaget finner vi i Aksjeloven av 13. Juni 1997 nr 44. Mer spesifikt vil § 2-2 bli brukt.

Det er minstekrav i vedtektene om at disse minst skal inneholde selskapet virksomhet, jf asl § 2-2 nr 3. Vedtektene til HAS lyder som følger "produksjon av industrikomponenter og virksomhet som står i forbindelse med dette". Det er klart at omsetting av aksjer ikke er en del av vedtektene som de står skrevet her. Det må videre vurderes om dette likevel kan godkjøres ettersom at aksjene som skal kjøpes er andeler i et selskap som er ledd i shippingvirksomheten. Det er heller ikke skrevet noe om at aksjene er beregnet for videresalg eller at HAS skal begynne med hyppig trading på børsen. Jeg antar derfor at det investeres i Knapstad Shipping da dette er et interessefelt for HAS og at vedtektene sier "...står i forbindelse med denne virksomheten". Dersom selskapet regelmessig skal investere i slike selskaper bør nok dette tas inn i vedtektene.

På bakgrunn av drøftelsen vil kjøp av aksjer i Knapstad Shipping ikke utløse noe krav til vedtektsendring.

b.

Problemstillingen i denne oppgaven blir om informasjonen som ble gitt til Line av Pål regnes som innsideinformasjon og om bruk av denne vil føre til brudd på lovgivning.

Det rettslige grunnlaget for å besvare denne problemstillingen finner vi i verdipapirhandelloven kapittel 3. Mer spesifikt vil vphl § 3-1, 3-2 og 3-3 bli benyttet for å besvare problemstillingen.

Kapittel 3 i verdipapirhandelloven gjelder for finansielle instrumenter som er eller søkes notert på norsk børs, jf vphl § 3-1 første ledd. Knapstad Shipping ASA er registrert på Oslo Børs. Deres verdipapirer regnes derfor som finansielle instrumenter etter denne loven.

Jan på sin side mener at informasjonen som ble gitt til Line fra Pål er innsideinformasjon. Reglene om innsideinformasjon er beskrevet i vphl § 3-2. Her står i første ledd at med innsideinformasjon menes "presise opplysninger" om de finansielle instrumentene som er egnet til å påvirke kursen og som ikke er kjent for offentligheten. Det er videre i denne paragrafen drøftet i denne loven at presise opplysninger regnes som informasjon om omstendigheter som skal skje som er tilstrekkelige til å kunne ta en slutning om påvirkning på de finansielle instrumentene, jf annet ledd. I tillegg må en fornuftig investor ville begrunnet kjøpet av aksjer med denne informasjonen, jf 3. ledd.

Videre skal ingen som har tilgang til innsideinformasjon benytte denne informasjonen til kjøp av aksjer, jf vphl § 3-3.

Av faktum fremkommer det at adm dir i Knapstad diskuterer med Pål Rosendal om kjøp av alle hans aksjer i LSAS. Videre fremkommer det at adm dir i selskapet mener dette er noe markedet vil ta godt imot og at aksjekursen vil stige raskt etter at informasjonen blir lagt frem for offentligheten.

Av dette ser vi at dette vil i følge lov regnes som presise opplysninger om forhold som er egnet til å påvirke kursen på de finansielle instrumentene. Det er tilsynelatende også i positiv retning som det fremkommer av adm dir. Som vi ser av definisjonen for innsideinformasjon er det klart at informasjonen som Pål har gitt til Line er presise opplysninger om de finansielle instrumentene, gjennom informasjon direkte fra adm dir, samt at dette vil være egnet til å påvirke og tilstrekkelig kunne ta slutning om de finansielle instrumentene, og til slutt at en investor følgelig ville benyttet denne informasjonen som grunnlag for investeringsbeslutning.

Konklusjonen blir derfor at denne informasjonen er innsideinformasjon og vil være ulovlig, jf vphl § 3-3.

c.

Problemstillingen i denne oppgaven blir om Pål, på grunn av informasjonen gitt til Line har brutt sin taushetsplikt angående innsideinformasjon.

Det rettslige grunnlaget finner vi i vphl § 3-4.

I denne paragrafen er det skrevet at den som har innsideinformasjon må ikke gi slik informasjon til uvedkommende, jf vphl § 3-4 første ledd.

Jan mener at Pål ved deling av informasjonen har brutt sin taushetsplikt. For å vurdere dette må det fastslås om Line regnes som uvedkommende i lovens forstand. For at noen skal kunne få tilgang på innsideinformasjonen må det være saklig grunn for at vedkommende skal ha informasjonen. Line er samboeren til Pål og styremedlem i HAS som er den største leverandøren til LSAS. Line har ingen verv eller ansettelse i LSAS. Det er på bakgrunn av dette ingen grunn til at Line skulle hatt informasjonen etter vphl § 3-4 første ledd.

Pål har også handlet uaktsomt da han ikke behandlet denne innsideinformasjonen på en tilbørlig aktsom måte ved at han lot uvedkommende komme i besittelse av informasjonen, samt at uvedkommende som fikk informasjonen klart hadde intensjoner om å begrunne kjøpet på informasjonen. Dette er hjemlet i vphl § 3-4 annet ledd.

Konklusjonen blir derfor at Pål har brutt sin taushetsplikt, samt handlet uaktsomt ved sin behandling av informasjonen.

Besvart.

5 Oppgave 4

Forutsett at Hydraulikk AS kjøpte aksjer for kr. 3 millioner i Knapstad Shipping ASA.

Så kom oljekrisen.

Knapstad Shipping ASA – som hadde flere offshorefartøyer – mistet oppdrag, og flere av rederiets båter ble lagt i opplag. Inntektene i selskapet stoppet opp, og selskapets løpende forpliktelser kunne ikke dekkes. De store kreditorene (obligasjonseiere og banker) tok i realiteten over styringen av selskapet. Dette hadde ringvirkninger til Lillevik Slipp og Mekaniske Verksted AS og Hydraulikk AS. Et skip som var under bygging for Knapstad ved LSAS, kunne ikke fullføres på grunn av manglende finansiering. Dette hadde igjen den virkning at oppdragene til HAS stoppet opp. Aksjene som HAS hadde kjøpt i Knapstad, ble nær verdiløse og umulige å omsette. På grunn av tap av likviditetsbeholdningen, kunne heller ikke HAS dekke løpende utgifter. Det var også vanskelig å se for seg at Hydraulikk AS kunne skaffe andre inntekter til dekning av fortsatt drift av selskapet. Etter utskillelsen av eiendommene i HAS i 2012, var øvrige aktiva i selskapet minimale.

Det ble kalt inn til styremøte i HAS. Selskapets revisor deltok i møte. Han redegjorde for den økonomiske situasjonen, og revisor mente at egenkapitalen i selskapet var tapt.

Spørsmål 4.

Redegjør for hvilke plikter styret i Hydraulikk AS har når selskapet er kommet i den økonomiske situasjonen som er beskrevet?

Skriv ditt svar her...

Problemstillingen i denne oppgaven er om hvilke plikter styret har i forbindelse med en dårlig økonomisk situasjon i selskapet.

Det rettslige grunnlaget for å besvare problemstillingen finner vi i Aksjeloven av 13. Juni 1997 nr 44, Straffeloven 20. Mai 2005 nr 28, og Konkursloven 8. Juni 1984 nr 58. Mer spesifikt vil asl §§ 1-2, 3-5, 6-12, 6-18, kkl § 60 flg og strl § 407.

Det fremkommer av faktum at den økonomiske stillingen i HAS er svært dårlig. Selskapet har svært lav likviditet, kan ikke dekke sine løpende utgifter, det er vanskelig å se at selskapet kan ha inntekter til fortsatt drift, til slutt er også egenkapitalen tapt.

Det er styret som skal ha det øverste ansvaret for forvaltningen av selskapet, jf asl § 6-12. Dersom selskapet kommer i en dårlig stilt økonomisk situasjon skal styret straks utvise handleplikt etter asl § 3-5. Styret skal straks behandle saker dersom egenkapitalen faller under forsvarlig nivå. Videre skal styret også kalle inn til generalforsamling. I dette tilfellet får vi vite at egenkapitalen er tapt, jf 3-5 første ledd. Styret skal fremme forslag til bedringer i selskapet. Forslag vil i tilfellet være salg av eiendeler for å bedre likviditeten, innhente kapital fra aksjonærer eller kutte kostnader slik at inntektene blir "større". Fra faktum er det ingenting som tilsier at tiltakene er mulig å gjennomføre, for det første er det ingen øvrige aktiva i selskapet som kan selges, for det andre er ikke aksjonærer pliktige til å skyte inn kapital utover det so er grunnlaget for aksjetegning, jf asl § 1-2, for det tredje vil ikke selskapet lenger kunne generere inntekter.

Det siste forslaget som styret vil fremme er oppløsning av selskapet, jf asl § 3-5 annet ledd. Konkursbo skal åpnes av styret på selskapets vegne, jf asl § 6-18 og skal videre tas under konkursbehandling etter reglene i kkl § 60 flg.

Videre følger det plikt til å begjære oppbud i dersom selskapet befinner seg i en svært dårlig økonomisk posisjon. Plikten finner vi i strl § 407 og utløser også straff og bøter dersom styret unnlater å begjære oppbud.

I dette tilfellet vil nok styret i HAS være pliktige til å begjære oppbud da ingen andre løsninger er egnet til å kunne drive selskapet videre.

Besvart.

6 Oppgave 5

Etter styremøtet foreslo Pål overfor Line at Lillevik Slipp og Mekaniske Verksted AS skulle overta varelager og driftsmidler (maskiner og utstyr), som var de eneste aktiva som var igjen i Hydraulikk AS, og innlemme dette i den beskjedne virksomheten som fortsatt var igjen i LSAS. I styremøte i HAS ble en slik løsning akseptert, og aktivaene til HAS ble overdratt til LSAS for kr. 200.000. Prisen var basert på en forutsetning om at driften av Hydraulikk AS skulle avvikles. Etter overdragelsen opphørte all virksomhet i HAS.

De ansatte i HAS mente at de hadde rett til å bli ansatt i Lillevik Slipp og Mekaniske Verksted etter overdragelsen av aktivaene i HAS til LSAS. Pål bestred at de hadde rett til dette, siden virksomheten til HAS ikke ville bli videreført i Lillevik Slipp og Mekaniske Verksted AS.

Spørsmål 5.

Har de ansatte i Hydraulikk AS rett til å bli ansatt i Lillevik Slipp og Mekaniske Verksted AS etter at dette selskapet overtok aktivaene i HAS?

Skriv ditt svar her...

Problemstillingen i denne oppgaven er om det har skjedd en virksomhetsoverdragelse som gir rett til å fremme krav om videre ansettelse i LSAS.

Det rettslige grunnlaget finner vi i Arbeidsmiljøloven 17 Juni 2005 nr 62 kapittel 16. Mer spesifikt vil § 16-1 bli benyttet fullt, men anvendelse av § 16-2 vil avhenge av drøftelsen rundt virksomhetsoverdragelse.

Kapittel 16 kommer til anvendelse dersom det har skjedd en virksomhetsoverdragelse, jf aml § 16-1. Det er i denne loven tre kriterier for at en virksomhetsoverdragelse har funnet sted. For det første må det som overføres være overført i tråd med selskapsrettslige bestemmelser. For det andre skal selskapet som er overført være en selvstendig økonomisk enhet. For det tredje må den overførte enheten ha beholdt sin identitet etter overdragelsen. Disse punktene må drøftes for å bedømme om dette regnes som en virksomhetsoverdragelse.

Når det gjelder om det som er overført er en økonomisk enhet er det klart at HAS som selskap var sin egen økonomiske enhet da den var operasjonell.

Videre vil også overføringen være gjort i henhold til rettslige bestemmelser. Styret har avholdt møte og besluttet å overføre eiendelene. Da dette ikke er videre problematisert i faktum og at det ikke er gitt nok informasjon til å drøfte dette videre. Anser jeg også dette kravet for oppfylt.

Når det gjelder identitetskravet må vi se på før og etter overdragelsen for å bedømme om virksomheten fortsetter i vesentlig grad hos det nye selskapet. Det fremkommer ikke av faktum hva de overdratte eiendelene skal brukes til. Da inet annet er nevnt antas det at maskinene blir brukt på dertil egnede steder i LSAS. Det er viktig å poengtere at selskapene er to ulike selskaper. HAS driver med produksjon av hydrauliske komponenter, mens LSAS er et skipsverft. LSAS er den største kunden til HAS av disse komponentene. Det er lite trolig å anta at LSAS vil starte med produksjon av hydrauliske komponenter når den i all tid har mottatt dette av leverandør. Det er ikke nevnt i faktum om LSAS vil starte med slik virksomhet, men på grunn av selskapenes virksomhet som det er forklart i oppgaven ikke hører sammen vil det være mer nærliggende å si at virksomheten i HAS opphører og driftsmidlene vil bli brukt der det er egnet, samt at LSAS ikke vil starte produksjon av hydrauliske komponenter. Identitetskravet anses derfor ikke som oppfylt.

Ettersom at et av kravene for virksomhetsoverdragelse ikke er oppfylt vil ikke aml § 16-2 komme til anvendelse. De ansatte har derfor ingen rett til å kreve videre ansettelse på bakgrunn av lovgivning i dette kapitlet.

Besvart.

Oppgave 6

Etter overdragelsen av aktivaene til LSAS begjærte styret i Hydraulikk AS konkurs med oppbudsbegjæring som kom inn til Lillevik tingrett 12. mai 2016. Konkurs ble åpnet 18. mai. Advokat Simon Luhr ble oppnevnt som bostyrer. Simon oppdaget raskt at de eneste aktiva i boet, var kontantbeholdningen på kr. 200.000 etter salget av varelager og driftsmidler til LSAS.

Simon mente at etableringen av eiendomsselskapet Eiendom AS i 2012 og overføring av eiendommene i HAS til dette selskapet, var en illojal disposisjon som kunne omstøtes til fordel for konkursboet til Hydraulikk AS. Han mente også at salget av varelager og driftsmidler til LSAS kunne omstøtes siden salget var gjennomført til for lav verdi.

Spørsmål 6.

- Kan etableringen av Eiendom AS og overføringen av eiendommene i HAS til dette selskapet, omstøtes til fordel for konkursboet til Hydraulikk AS?
- Kan salget av varelager og driftsmidler til LSAS omstøtes?

Skriv ditt svar her...

a.

Problemstillingen i denne oppgaven er om overføringen av eiendommene til Eiendom AS kan omstøtes til fordel for boet.

Det rettslige grunnlaget for å besvare denne problemstillingen finner vi i Straffeloven 20. Mai 2005 nr 28, mer spesifikt § 403.

Simon Luhr mener på sin side at overføringen av eiendommen har ført til en illojal disposisjon som kunne omstøtes til fordel for boet. Av faktum kommer det frem at HAS skilte dette ut av selskapet for å skjerme eiendommen dersom utviklingen ble negativ. På den tiden var dette kun spekulasjoner i et ellers stabilt marked. Det er helt klart at sikringen av eiendommen ville vært mer suspekt dersom selskapet på det tidspunktet hadde vært i økonomiske vanskeligheter. Det er også forbudt etter straffeloven å foreta seg handlinger under tvangsfullbyrdelse som er egnet til å hindre at formusegoder kommer til dekning, jf strl § 403. På tidspunktet for fisjonen var det ikke noe klar tale om at dette ville skje, kun spekulasjoner.

Handlingen ble derfor ikke foretatt på grunnlag av å unndra eiendelene i en tid hvor selskapet var i en dårlig stilt posisjon. Dersom fisjonen hadde blitt foretatt et par dager før begjæring av konkurs ville saken helt klart vært annerledes.

Ellers syns jeg det er lite i dekningsloven kapittel 5 som taler for at dette kan omstøtes til fordel for boet. Det kunne blitt trukket inn subjektive regler, men disse gjelder overfor den anden part, ond tro, jf deknl § 5-9.

På bakgrunn av drøftelsen overfor blir konklusjonen at utskillelsen av eiendommen ikke kan omstøtes til fordel for boet.

b.

Problemstillingen i denne oppgaven blir om salget av varelager og driftsmidler til LSAS kan omstøtes til fordel for boet, da bostyreren mener disse er solgt til underpris.

Det rettslige grunnlaget for å besvare denne problemstillingen finner vi i Dekningsloven 8. Juni nr 1984 kapittel 5. Mer spesifikt vil § 5-5 og 5-9 bli benyttet for å løse oppgaven.

Av § 5-5 fremkommer det at gjeld som skyldneren har foretatt senere enn 3 mnd før fristdagen kan omstøtes dersom utbetalingen er foretatt emd usedvanlige midler, før normal betalingstid eller med beløp som har forringet skylderens betalingsevne. Denne loven vil ikke komme til anvendelse da det ikke er snakk om betaling av gjeld som har forringet betalingsevnen til HAS.

Eiendelene ble solgt til HAS og betalingen som ble mottatt er til disposisjon i boet. Dersom man legger til grunn at prisen på eiendelene var den høyeste som kunne gis vil det ikke være noe grunnlag for omstøtelse i det hele tatt.

Simon mener dog at eiendelene ble solgt til underpris. Poenget til Simon kan vektes ved at begge aktørene var i økonomisk dårlig tilstand på grunn av oljekrisen. Dersom man legger til grunn at disse ble solgt til underpris og at boet kan kvitte seg med midlene på gunstigere vis, så er det adgang til å omstøte disposisjonen etter dekl § 5-9. Av denne loven fremkommer det at dersom en unndrar eiendeler fra å tjene til dekning for boet og skyldnerens økonomiske stilling var dårlig, samt at den andre part burde visst dette, kan disposisjonen omstøtes.

Av faktum kommer det frem at styret i HAS fremmet forslaget om overdragelse etter at oljekrisen traff selskapet. På dette tidspunktet var HAS i dårlig en økonomisk situasjon. LSAS har gode relasjoner til HAS og har selv blitt truffet hardt av oljekrisen. De bure derfor kjent til situasjonen i HAS. Det fremkommer også av faktum at prisen ble inngått på bakgrunn av avvikling i HAS, noe som kan tyde på at eiendelene ble solgt til en lavere pris enn markedet ville tilby. I tillegg var også LSAS truffet av krisen og ville heller ikke ha godtatt høyere pris enn nødvendig. Det må også vektlegges at Pål og Line er samboere og respektive styremedlemmer i LSAS og HAS. Det vil ikke være urimelig å tro at forhandlingene gikk lettere for seg på grunn av dette forholdet. Dette er så klart spekulasjoner, men det er verdt å nevne.

Av drøftingen ovenfor er det nok grunnlag for rimelig sikkert anta at eiendelene ble solgt til underpris. Disposisjonen kan derfor omstøtes etter de subjektive omstøtelsesreglene i § 5-9 da dette gikk utover betalingsevnen, at HAS allerede var i dårlig økonomisk posisjon, samt at LSAS helt klart visste dette.

Konklusjonen blir derfor at det er adgang for omstøtelse.

Besvart.